

Kommunal tar ställning

10 punkter om kollektivavtalet

Kommunal^o

Kollektivavtalet är lika viktigt i dag som i fackföreningsrörelsens barndom: De anställda ska inte behöva bjuda under varandra för att överhuvudtaget få ett jobb. Arbetsgivaren ska inte kunna spela ut de anställda mot varandra och välja den som kan nöja sig med minst.

Kampen för människovärdiga löner och arbetsvillkor är det som förenar medlemmarna i Kommunal – fortfarande på 2000-talet. Med kollektivavtalet har vi satt en gräns och under den får ingen gå. Minst den lönen och de arbetsvillkoren måste arbetsgivaren erbjuda.

Det har blivit vanligare att vissa arbetsgivare vägrar att teckna avtal för Kommunals medlemmar. De vill inte följa det som många uppfattar som normala spelregler på arbetsmarknaden.

Numera har kommunalarna inte bara kommuner, landsting och församlingar som arbetsgivare. Allt fler är privata företag och kooperativ, många gånger små, ibland stora rikstäckande och internationella koncerner. De driver sjukhus, äldreomsorg, barnomsorg, och personlig assistans men de finns också inom lantbruket och anläggningsbranschen.

Företagen finns alltså i branscher med olika förutsättningar. För att ta tillvara medlemmarnas intressen ska Kommunal finnas på alla arbetsplatser, bl a genom att ha arbetsplatsombud/skyddsombud.

● **Teckna kollektivavtal är en facklig grunduppgift**

Kommunal har som princip att teckna avtal med alla arbetsgivare inom förbundets avtalsområde, där det finns anställda/medlemmar. Att teckna avtal är en av de viktigaste fackliga uppgifterna för att förbättra medlemmarnas villkor och skydda dem mot att bli utnyttjade.

● **Hög organisationsgrad en förutsättning**

Att många är med i facket är en förutsättning för att få bra avtal. Detta gäller lika mycket på små arbetsplatser som på stora. Medlemsrekryteringen är därför en betydelsefull uppgift för Kommunal.

● **Det är viktigt med centrala avtal**

Reglerna i det centrala avtalet med arbetsgivarorganisationerna inom Kommunals område ska gälla för alla. Då garanteras alla medlemmar en viss nivå på löner och

Fortsättning på nästa sida →

andra villkor. I debatten om spelreglerna i arbetslivet försvarar arbetsgivarnas organisationer inte alltid sina egna avtal. Det borde vara viktigt för dem att värna de egna avtalen – för att inte andra ska kunna konkurrera med hjälp av lägre löner.

Arbetsfred en tillgång för både medlemmar och arbetsgivare

Kollektivavtalet är den anställdes enda garanti för sin lön. För arbetsgivaren betyder kollektivavtalet arbetsfred och det blir ordning och reda. Avtalet reglerar också sådant som är bestämt i lag. Lagarna tar sällan hänsyn till de speciella villkor som kan finnas i en enskild bransch. Avtalet ger den flexibilitet som kan vara önskvärd – utan avtal gäller annars lagstiftningen fullt ut.

Opinionsbilda om avtalets värde

När företaget som förmedlar personliga assistenter marknadsför sig brukar det inte synas om det finns kollektivavtal eller ej. Det syns inte på gurkorna heller att de plockats av underbetalda säsongsarbetare. När brukarna och konsumenterna väljer en tjänst eller vara ska de kunna göra ett medvetet val. Därför opinionsbildar Kommunal i olika sammanhang kring betydelsen av avtal. Den som anlitar ett företag ska t ex aldrig kunna försvara sig med att han eller hon inte visste om det fanns avtal eller ej.

Ställ krav vid upphandlingen

Kommuner, landsting, fastighetsbolag och andra har ett stort ansvar för spelreglerna på arbetsmarknaden när entreprenader och tjänster köps in. Ett grundkrav för att ordning och reda ska råda på arbetsmarknaden är att de företag som anlitas har kollektivavtal. I upphandlingsvillkoren ska lön och andra ersättningar enligt gällande avtal krävas av entreprenörer och underentreprenörer.

Stoppa de oseriösa företagen

Inom flera av Kommunals branscher finns företag som inte vill betala avtalsenliga löner. De försöker utnyttja enskilda människors svaga ställning på arbetsmarknaden. Dessa företag har inget existensberättigande så länge de inte är beredda att ge sina anställda vettiga villkor.

Kommunal prioriterar avtalsbevakningen

När nya företag startar inom förbundets organisationsområde kontrollerar Kommunal avtalsläget och eventuellt oorganiserade får erbjudande om medlemskap. Om inget avtal finns ska företaget uppmanas att gå med i en arbetsgivarorganisation.

Konfliktvapnet ger medlemmarna styrka

Om arbetsgivaren vägrar att teckna avtal kan förbundet varsla om konfliktåtgärd, t ex strejk. Oorganiserade uppmanas att bli medlemmar och delta i stridsåtgärden. De anställda utsätts ofta för lojalitetskonflikter i detta läge. Men arbetsgivaren kan inte påverka åtgärderna med påtryckningar på de enskilda medlemmarna. Konflikten kan upphöra enbart genom att arbetsgivaren skriver under avtalet.

Våra avtal ska gälla i Sverige

Kommunal slår vakt om rätten att teckna avtal för arbete i Sverige. Alla företag som vill verka i Sverige ska följa de svenska spelreglerna och alla anställda ska arbeta under likvärdiga villkor.

Vill du veta mer?

Kontakta Lena Retzius
Tel: 08-728 28 00